

EUROOPAN PARLAMENTTI

2009 - 2014

Istuntoasiakirja

A7-0442/2013

5.12.2013

MIETINTÖ

EU:n oikeusalan tulostaulusta - siviili- ja hallinto-oikeus jäsenvaltioissa
(2013/2117(INI))

Oikeudellisten asioiden valiokunta

Esittelijä: Tadeusz Zwiefka

SISÄLTÖ

	Sivu
EUROOPAN PARLAMENTIN PÄÄTÖSLAUSELMAESITYS	3
PERUSTELUT	6
VALIOKUNNAN LOPULLISEN ÄÄNESTYKSEN TULOS.....	8

EUROOPAN PARLAMENTIN PÄÄTÖSLAUSELMAESITYS

EU:n oikeusalan tulostaulusta - siviili- ja hallinto-oikeus jäsenvaltioissa (2013/2117(INI))

Euroopan parlamentti, joka

- ottaa huomioon 27. maaliskuuta 2013 annetun komission tiedonannon Euroopan parlamentille, neuvostolle, Euroopan keskuspankille, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle sekä alueiden komitealle ”EU:n oikeusalan tulostaulu – Tehokkaan oikeudenkäytön ja talouskasvun edistämisen väline” (COM(2013)0160),
 - ottaa huomioon oikeuslaitoksen toimivuutta tarkastelevan Euroopan neuvoston pysyvän komitean (CEPEJ) puolivuositain tekemät arviointiraportit Euroopan oikeusjärjestelmistä,
 - ottaa huomioon työjärjestyksen 48 artiklan ja 119 artiklan 2 kohdan,
 - ottaa huomioon oikeudellisten asioiden valiokunnan mietinnön (A7-0442/2013),
- A. ottaa huomioon, että komissio on julkaissut EU:n oikeusalan tulostaulun, joka on ei-velvoittava vertailuväline kansallisten oikeusjärjestelmien tehokkuuden arvioimiseksi ja jonka avulla pyritään määrittämään oikeusalan politiikkaa entistä paremmin; toteaa, että siinä keskitytään sellaisiin oikeusjärjestelmien parametreihin, jotka auttavat parantamaan yritys- ja investointi-ilmapiiriä unionissa;
- B. toteaa, että EU:n oikeusalan tulostaulun avulla verrataan kansallisia oikeusjärjestelmiä tiettyjen indikaattorien avulla mutta siinä ei aseteta kansallisia oikeusjärjestelmiä yleisesti paremmuusjärjestykseen;
- C. ottaa huomioon, että vuoden 2013 oikeusalan tulostaulu keskittyy yksinomaan siviili-, kaupp- ja hallinto-oikeuteen;
- D. toteaa, että ei-velvoittavan vertailun etuna on, että voidaan tunnistaa parannukset ja heikennykset ja pyrkiä vaihtamaan parhaita käytäntöjä jäsenvaltioiden välillä puuttumatta kuitenkaan kansallisten oikeus- ja tuomioistuinjärjestelmien itsenäisyyteen;
1. panee erittäin kiinnostuneena merkille EU:n oikeusalan tulostaulun; kehottaa komissiota jatkamaan niiden laatimista perussopimusten mukaisesti ja jäsenvaltioita kuullen sekä ottaen samalla huomioon tarpeen välttää tarpeetonta työn päällekkäisyyttä muiden elinten kanssa;
 2. tukee tavoitetta parhaiden käytäntöjen jakamisesta, jotta voidaan varmistaa tehokas ja riippumaton oikeusjärjestelmä, joka voi osaltaan edistää Euroopan talouskasvua ja parantaa kilpailukykyä; painottaa, että tehokas ja luotettava oikeusjärjestelmä kannustaa yrityksiä kehittämään toimintaa ja investoimaan kansallisesti ja kansainvälisesti;
 3. panee merkille, että oikeudellinen vertailuanalyysi on tärkeää rajatylittävän keskinäisen luottamuksen, oikeudellisten instituutioiden toimivan yhteistyön sekä yhteisen oikeudellisen alueen ja eurooppalaisen oikeudellisen kulttuurin luomisen kannalta;

4. katsoo, että kansallisten oikeusjärjestelmien ja erityisesti niiden aiemman tilanteen vertailun on aina perustuttava objektiivisiin kriteereihin ja objektiivisesti kerättyyn, vertailtuun ja analysoituun näyttöön; korostaa, että on tärkeää arvioida oikeusjärjestelmien toimintaa kokonaisuutena, erottamatta niitä jäsenvaltioiden sosiaalisesta, historiallisesta ja taloudellisesta tilanteesta tai perustuslaillisista perinteistä, joissa niiden juuret ovat; korostaa, että on tärkeää kohdella jäsenvaltioita tasapuolisesti ja siten varmistaa kaikkien jäsenvaltioiden yhtäläinen kohtelun niiden oikeusjärjestelmien arvioinnissa;
5. pyytää komissiota keskustelemaan suunnitellusta menettelystä aikaisessa vaiheessa ja avoimesti myös jäsenvaltioiden kanssa;
6. korostaa, että vertailuarvot on määriteltävä ennen kuin kerätään tiedot kansallisista oikeusjärjestelmistä, jotta voidaan saada aikaan yhteisymmärrys menetelmistä ja indikaattoreista;
7. kiittää komissiota sen toimista mitattavien tietojen tarjoamiseksi; panee kuitenkin merkille, että eräitä tavoitteita, kuten oikeuden laatua ja puolueettomuutta, on erittäin vaikea mitata objektiivisesti;
8. panee merkille, että oikeusjärjestelmän tehokkuutta ei voida mitata käyttämällä pelkästään tilastollisia parametreja, vaan huomioon olisi otettava myös rakenteelliset ominaispiirteet sekä jäsenvaltioiden erilaiset yhteiskunnalliset perinteet; kehottaa siksi komissiota tulevaisuudessa tietoja kerätessään ja vertailukohtia asettaessaan kiinnittämään entistä enemmän huomiota kansallisten oikeusjärjestelmien välisiin eroihin;
9. vaatii komissiota ottamaan yhtiöoikeuden alalla samalla tavoin huomioon sekä yksitasoisen että kaksitasoisen järjestelmän;
10. kehottaa jäsenvaltioita tutkimaan tarkasti vuoden 2013 oikeusalan tulostaulua ja arvioimaan, olisiko siitä tehtävä johtopäätöksiä siviili-, kauppa- ja hallinto-oikeusjärjestelmien järjestämiseksi ja kehittämiseksi;
11. kehottaa jäsenvaltioita keräämään merkitykselliset tiedot esimerkiksi oikeudenkäyntikuluista, sovittelutapauksista ja täytäntöönpanomenettelyistä; pitää valitettavana, että eräät jäsenvaltiot eivät ole toimittaneet tietoja tietyistä oikeusalan tulostaulussa mainituista oikeusasioista; katsoo kuitenkin, että komission olisi pitänyt erottaa tapaukset, joissa tietoja ei ollut saatavissa, tapauksista, joissa indikaattorit eivät olleet relevantteja tai sovellettavissa yksittäisiin jäsenvaltioihin;
12. kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita edistämään kansallisten oikeusjärjestelmien välistä keskinäistä ymmärrystä ja yhteistyötä muun muassa yhteystuomarien verkostojen avulla;
13. kehottaa kiinnittämään enemmän huomiota tuomarien, tuomioistuinhenkilöstön ja muiden oikeusalan ammattilaisten koulutukseen erityisesti Eurooppa-oikeuden ja vertailevan oikeuden alalla; painottaa, että kielikoulutus on oleellinen osa oikeusalan opintoja;
14. toteaa haluavansa saada tietoja rajatylittävistä oikeudenkäynneistä, jotka ovat usein monimutkaisempia kuin pelkät maansisäiset oikeudenkäynnit ja jotka osoittavat, että EU:n kansalaiset kohtaavat ongelmia käyttäessään EU:n sisämarkkinoista johtuvia oikeuksiaan

erityisesti EU:n lainsäädäntöä sovellettaessa;

15. korostaa, että vaihtoehtoinen riidanratkaisu vähentää merkittäväällä tavalla tuomioistuinjärjestelmien kuormaa ja säästää asianosaisten varoja;
16. pyytää komissiota tarkastelemaan rajatylittäviä sovittelumenettelyjä seuraavassa tulostaulussa; kehottaa jäsenvaltioita aktiivisesti edistämään sovittelumenettelyjä ja ottamaan siinä yhteydessä erityisesti huomioon kaupalliset kysymykset ja perheisiin liittyvät kysymykset, joita säännellään EU:n tasolla (esimerkiksi Rooma III- ja Bryssel II-yleissopimuksessa);
17. korostaa, että jäsenvaltioiden välillä on suuria eroja TVT-järjestelmien kehittämisessä; panee merkille, että uusien teknologioiden käytöllä voidaan tehokkaasti auttaa vähentämään oikeudenkäyntien kustannuksia ja nopeuttamaan niitä erityisesti käyttämällä tietokoneistettuja hakemuksia, asianhallintajärjestelmiä ja viestintävälineitä;
18. panee merkille, että vähäiset ja riidattomat vaateet voidaan käsitellä nopeammin käyttämällä TVT-välineitä;
19. korostaa oikeuslaitoksen toimivuutta tarkastelevan Euroopan neuvoston pysyvän komitean (CEPEJ) roolia asiaankuuluvien tietojen keräämisessä ja esittämisessä sekä kansallisella että alueellisella tasolla; katsoo, että unionin toimielinten olisi pyrittävä toimimaan yhteistyössä CEPEJ:n kanssa, koska se tarjoaa erinomaisen pohjan parhaiden käytäntöjen vaihtamiselle; katsoo, että päällekkäisyyksiä on vältettävä;
20. muistuttaa Euroopan oikeudellisen verkoston roolista siviili- ja kauppasioissa sekä Euroopan oikeusportaalin roolista, sillä ne helpottavat unionin kansalaisten tiedonsaantia unionin ja jäsenvaltioiden siviili- ja kauppaoikeudesta;
21. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman neuvostolle, komissiolle ja jäsenvaltioille.

PERUSTELUT

Tämä valiokunta-aloitteinen mietintö on vastaus komission vuoden 2013 oikeusalan tulostauluun. On pantava merkille, että mietinnössä keskitytään yksinomaan siviili-, kauppa- ja hallinto-oikeuteen, joilla on erityinen merkitys talouden elpymisen kannalta.

Oikeusjärjestelmien laadun, riippumattomuuden ja tehokkuuden parantaminen on julkisen politiikan merkittävä tavoite EU:ssa ja jäsenvaltioissa. Kansalliset oikeusjärjestelmät voivat edistää merkittävästi luottamuksen palauttamista ja kasvu-uralle palaamista.

Vuotuisessa kasvuselvityksessä 2013 komissio korosti kansallisten oikeusjärjestelmien laadun, riippumattomuuden ja tehokkuuden parantamisen merkitystä ja sitä, että olisi varmistettava, että vaateet voidaan ratkaista kohtuullisessa ajassa ja edistää samalla vaihtoehtoisten riidanratkaisumekanismien käyttöä. Tämän pitäisi pienentää yritysten kustannuksia ja lisätä ulkomaisten sijoittajien kiinnostusta jäsenvaltioita kohtaan. Vuotuinen kasvuselvitys osoitti, että on tarpeen arvioida perusteellisesti ja tarkastella systemaattisesti kaikkien jäsenvaltioiden oikeusjärjestelmien toimintaa samalla kun täysin kunnioitetaan erilaisia kansallisia oikeudellisia perinteitä.

Tehokas ja riippumaton oikeusjärjestelmä edistää myös luottamusta ja vakautta. Ennakoitavissa olevat, oikea-aikaiset ja täytäntöönpanokelpoiset oikeuden päätökset ovat suotuisan liiketoimintaympäristön tärkeitä osia. Puutteet oikeusjärjestelmän toiminnassa heikentävät kansalaisten ja yritysten luottamusta oikeudellisiin instituutioihin erityisesti nykyisenä taloudellisen, sosiaalisen ja rahoituksellisen kriisin aikana.

Vuonna 2012 analysoitiin jäsenvaltioiden oikeushallintoa. Sen johdosta komissio antoi tiettyjen jäsenvaltioiden oikeusjärjestelmiä koskevia erityisiä suosituksia. Todettiin, että kyseisissä jäsenvaltioissa on erityisiä ongelmia erityisesti tuomioistuinkäsittelyn hallinnassa ja oikeusjärjestelmän organisoinnissa.

Tehokkaan oikeusjärjestelmän saatavuus on keskeisen tärkeää myös EU-oikeuden tehokkuuden kannalta. Aina kun kansallinen tuomioistuin soveltaa EU:n lainsäädäntöä se toimii ”unionin tuomioistuimena”. Yhteisten normien varmistaminen on keskeistä, sillä tuomioistuimen on tarjottava tehokkaita oikeusturvakeinoja kaikille niille, joiden EU:n lainsäädännön mukaisista oikeuksista on kyse.

Tehokkaan oikeusjärjestelmän peruspiirteinä on kansallisen oikeusjärjestelmän oikeusperinteestä riippumatta oikea-aikaisuus, riippumattomuus, kohtuuhintaisuus ja saatavuus. Tässä kontekstissa EU:n oikeusalan tulostaulu laaditaan.

Esittelijä kannattaa tavoitetta siitä, että jäsenvaltioissa olisi tehokkaat ja riippumattomat oikeusjärjestelmät, jotka edistävät talouskasvua ja lisäävät kilpailukykyä. Siksi komissio ansaitsee kiitoksen tästä aloitteesta.

Asiaan on kuitenkin esitettävä eräitä huomautuksia. Tiettyjä arvoja, kuten oikeudenkäynnin riippumattomuutta, on vaikea mitata. Siitä huolimatta olisi yritettävä arvioida, noudatetaanko näitä arvoja jäsenvaltioissa.

Lisäksi on tärkeää korostaa, että tulostaulun tuloksen olisi täytettävä tietyt peruskriteerit, joita ovat muun muassa jäsenvaltioiden tasa-arvoinen kohtelu, objektiivisuus ja tietojen vertailtavuus. Tasaveroisen kohtelun varmistamiseksi olisi luotava EU:n yhteisiä tietojen toimittamista koskevia normeja. EU:n elinten ja toimielinten olisi myös osallistuttava kansallisten oikeusjärjestelmien arvioinnin valmisteluun.

Olisi kiinnitettävä erityistä huomiota rajatylittäviä elementtejä sisältävien asioiden käsittelyyn. Ne ovat tyypillisesti monimutkaisempia kuin puhtaasti jäsenvaltion sisäiset asiat. Niistä ei kuitenkaan ole riittävästi tietoja. EU-oikeutta ja vertailevaa oikeutta koskevan koulutuksen tarjoaminen on tässä yhteydessä erityisen tärkeää, koska se lisää keskinäistä ymmärtämistä ja luottamusta.

Lopuksi esittelijä haluaa vielä onnitella tulostaulun onnistumisesta ja kehottaa jatkamaan sen laatimista perussopimusten mukaisesti.

VALIOKUNNAN LOPULLISEN ÄÄNESTYKSEN TULOS

Hyväksytty (pvä)	26.11.2013
Lopullisen äänestyksen tulos	+: 15 -: 6 0: 0
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet jäsenet	Raffaele Baldassarre, Sebastian Valentin Bodu, Françoise Castex, Christian Engström, Marielle Gallo, Giuseppe Gargani, Lidia Joanna Geringer de Oedenberg, Klaus-Heiner Lehne, Antonio López-Istúriz White, Antonio Masip Hidalgo, Jiří Maštálka, Evelyn Regner, Francesco Enrico Speroni, Dimitar Stoyanov, Alexandra Thein, Cecilia Wikström, Tadeusz Zwiefka
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet varajäsenet	Eduard-Raul Hellvig, Eva Lichtenberger, Dagmar Roth-Behrendt, József Szájer, Axel Voss